

Förvaltningsrätten i Uppsala

Bifogar yttrande i mål 2577-16 om laglighetsprövning av Köpings kommuns beslut om verksamhetsområde enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Köpings kommun beslutade den 28 november 2016 om verksamhetsområde enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Ett stort antal fastighetsägare utmed Norrmälarstrand har gemensamt överklagat kommunens beslut. I överklagandet lyfter vi fram ett antal omständigheter som var för sig pekar på att Köpings kommun saknat stöd i LAV för att fatt beslutet. Med hänsyn till den tid som förflutit sedan överklagandet kan det finnas skäl att lyfta fram några av de skäl som åberopades i överklagandet och samtidigt beröra senare tids utveckling.

Mark-och miljödomstolens dom den 23 augusti 2017

Mark-och miljödomstolen har i dom den 23 augusti prövat frågor om tillstånd till muddring i Köpings hamn, behandling av muddermassor och tillfällig hamnverksamhet m. m. i Köpings kommun. Genom domen ges Köpings kommun tillstånd att vidta ett stort antal åtgärder som kommer att påverka vattenkvaliteten i västra delen av Mälaren. Domen som vi tidigare bifogas, innefattar en konsekvensbeskrivning som rör Mälaren ända ut till Galten. Av beskrivningen framgår att vattenkvaliteten under lång tid framöver kommer att bli kraftigt påverkad, se s 65 och angränsande sidor.

Sett utifrån de besked Köpings kommun ger till mark-och miljödomstolen blir kommunens besked i frågan om verksamhetsområde högst förvirrande eller till och med tveksamma. Uppenbarligen har den kommunala förvaltningen i ett ärende om behovet av vattenrening intagit en ståndpunkt och därför krävt att omfattande investeringar för att höja vattenkvaliteten i Galten. Samtidigt har kommunen i ett parallellt mål intagit en helt annan ståndpunkt när den begär tillstånd till så omfattande muddringsarbeten att de kommer att påverka hela västra Mälaren, inklusive Galten.

Kalla fakta (TV 4) den 16 oktober om olika kommuners hantering av VA-frågor

TV 4:S Kalla fakta belyste den 16 oktober i höst att kommuner runt om i landet har börjat använda 6 § LAV i områden som kan bli attraktiva för framtida fritidshusbebyggelse. I programmet redovisades förhållandena i Köping och fyra andra kommuner. Det gavs ett antal exempel som liknade vårt. Kommunen övervältrar höga kostnader för utbyggnad av infrastruktur som har mycket svårt att bära kostnaderna. I sammanhanget bör lyftas fram att de boende har överklagat kommunens beslut om VA-taxa, se yttrande i mål 2577-16.

Något om grunderna för begäran om laglighetsprövning

Om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas (jfr 6 § LAV). Kommunen har såvitt känt inte närmare åberopat hälsoproblem, endast att det behövs med hänsyn till miljön. Det har inte heller gjorts gällande att vattenförsörjningen utgör ett sådant problem att kommunen behöver besluta om verksamhetsområde. Det som återstår är alltså att avloppen behöver hanteras till skydd för miljön.

Självklart har kommunen ett gediget underlag för att avloppen från fastigheterna längs Norrmälarstrand utgör ett sådant hot mot miljön att det krävs en gemensam kommunal anslutning. Kommunen har ett ansvar för att visa att kravet på "om det behövs" är uppfyllt. Problemet är dock att kommunen valt att inte redovisa något av de gedigna underlag som torde krävas för att kommunen ska utnyttja de tvångsmedel som ligger inom 6 § LAV. Det brister alltså fullständigt i underlaget för kommunens beslut.

I bedömningen att det behövs ett verksamhetsområde för avlopp ligger också att kommunen samtidigt slår fast att lokala anläggningar är otillräckliga. Här ställer vi oss mycket undrande. De förslag som tagit fram av fastighetsägarna är byggda enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. Det hade varit bra om kommunen hade bemödat sig om att seriöst bemöta förslagen. Det är dock förslag som halverar kostnaderna och ändå ger vår egen miljö det skydd som krävs. Vår bedömning är att det inte legat i kommunens intresse att lokala anläggningar kommer till stånd och att kommunen därför inte ens vill överväga sådana lösningar utifrån EU:s ramdirektiv för vatten och LAV.

Ett annat problem är att kommunen – såvitt vi känner till – inte har genomfört några provtagningar. Rimligen borde kommunen, fastighet för fastighet, ha redovisat avloppens standard och den miljöpåverkan de har. Så har inte skett. I stället har kommunen genomfört skrivbordsgranskningar och tycks ha ritat verksamhetsområdets gränser utifrån de handlingar som vid tillfället varit tillgängliga för kommunen. Gränserna tycks också ha dragits oberoende av om fastigheter har moderna enskilda avlopp som relativt sent (2008) fått kommunala tillstånd och oberoende av om enskilda avlopp har väl tilltagna ytor för infiltration.

Sammanfattningsvis har kommunen inte visat att förutsättningarna för beslut om verksamhetsområde enligt 6 § LAV föreligger. Utvecklingen sedan beslutet om verksamhetsområde fattades visar att kommunen egentligen är skäligen ointresserad av skyddet för miljön. Viktigare är då att ha en djup hamn och attraktiv mark att erbjuda dem som ska vara en del av den utvecklingen.

Uppsala 2017-11-20

Lars-Göran Carlsson
Hogsta 1:28
Ombud för ca 170 fastighetsägare utmed Norrmälarstrand
[Salabacksgatan 5 B](#)
[754 32 UPPSALA](#)